

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 241.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 241

РІК VII.

Ч. 18

СЕРЕДА 5 МАЯ 1915.

WINNIPEG, MAN

МАУ 5 WEDNESDAY 1915.

No. 18. VOL. VII

Якість кави

пізнаєть ся після її смаку, запаху і аромі.

FRANCK-A ЦУКОРІА

СЛАВНИЙ ДО КАВИ ДОДАТОК Э

ТАЙНОЮ ТОГО ДОВРОГО

СМАКУ І АРОМУ

Можете все мати каву доброю, делікатною і багатою в смак і запах по перемішанню

FRANCK-A ЦУКОРІА СЛАВНОГО ДОДАТКУ ДО КАВИ.

Питайте Вашого гросерника о Franck-a цукоріу в квадратних пачках.

Кожда пачка має нашу охоронну марку „кавсвій млинок”

HEINR. FRANCK SOHN & CO.

Амер. філія фірми Heint. Franck, Soehne Ludwigsburg Німеччина. *Shipping New York.*

Недалеко Луїсбриджу чекав на трансконців елмвудський відділ. Повитавились, обидва відділи сполучились до купи і в повнім порядку перейшли міст, щоб йти на Порт-енд. Поки Транскона і Елмвуд дійшли Юклед-улицею до Мейн стріту, то вже до двох тисяч робітників стало в ряди походу.

На розі Притчард і Мейн.

Ставши на Притчард, похід став шевкувати ся чвірками. Коли Транскона, Елмвуд і Винніпег трохи пошикувались, то вже займили три бльоки.

Маршалком винніпегського відділу був т. Б. Володів, а міський радний т. Риг провадив цілим походом.

Похід.

Банда з 25 музиків заграла марселезу і один за другим вирушили прапори. Попереду пішов жидівський клуб молодих соціалістів, потім англійський відділ, а за ними як чорна хмара рушили українські корови.

Хто знає Винніпег, то може собі уявити, що в той час, як трансконовський прапор був на розі Портадж і Мейн, вінніпегська корова була ще під снігарським мостом! Самих українських пролетарів взяло участь в поході не менше 20 тисяч, а 15 тисяч було інших народів. Хоч буржуазні шматки старають ся зменшити увесь похід на 10 — 12 тисяч, але самі признають, що ще Канада такого великого походу не бачила.

На маркеті

На маркеті коло ратушу були приготовані трибуни для бесідників. Коли похід обійшовши Портелаж, вернув через Принсес до ратушу і десятки тисяч народу зградились наоколо трибун, — виступили говорити соціалістичні бесідники в англійській, українській, німецькій, жидівській, польській і московській мовах. Від Українців промовляла т. т. Володів, Ткачук, Крат, С. Хорунжий і Чорний. З Англіїців варто звернути увагу на промову т. Рага, а з Жидів т. Зальцман. Усі бесідники потверджували свою вірність ідеї інтернаціоналізму, а також впоминались на безробітників і покликвали виборців під час доміняльних виборів віддати свої голоси на соціал-демократичних кандидатів.

На сплату довгу

„Р. Н.” зложили:

з Белво, Альта з концерту устроеного в честь пам'яті Т. Шевченка \$22.25 а то: чистий зиск з концерту \$11.20, ревіту \$11.05 зложили слідуєчі товариші: Т. Буртняк \$1; по 50с: Д. Мойсюк, Д. Музик, Н. Ткачук, Д. Чіхінда, А. Кіпріянчук, В. Кововалчук, Н. Стефанець, С. Данилюк, W. Сигон, В. Молдован і І. Куницькі; по 25с: М. Будрик, Ю. Колісник, Т. Ігумель, А. Сміт, А. Врайло, Н. Коплей, П. Гедіт, М. Гораш, І. Зарицькі, М. Еремійчук, П. Баранюк, С. Маланчук, О. Сливка, В. Теленко, Ф. Василів, Т. Рудський і І. Турик; по 10с: П. Систем, П. Вагріччук і М. Даниш.

HILLCREST, ALTA: В неділю дня 18 цвітня с.р. відбулись христини у т. І. Куницького і жени його Яковина Андрушак де відбулось багато товаришів. При веселій забаві забрав слово т. М. Костинюк пояснюючи присутнім положення „Р.Н.” в якім

находять ся в теперішнім часі наш орган. По промові т. М. Костинюка зложили на сплату довгу „Р. Н.” \$6.75. а то слідуєчі: Н. Галабурик 80с; по 50с: М. Поклітар, Ю. Фроляк, С. Мочук, І. Повоголчук, І. Куницький, і А. Кіпріянчук; по 25с: В. Вакалюк, І. Гайдей, Н. Хабаба, М. Костинюк, І. Бзовий, Ф. Остапчук, Д. Костинюк, І. Костинюк, Н. Овощук, М. Бурск і М. Андрушко; по 10с: І. Сандуляк, П. Сандуляк. Всім жертводавцям складаємо щирю подяку. М. Костинюк

ТРАНСКОНА, МАН. Відділ У. С. Д. П. \$5.00 Саскатун, Саск. \$2, М. Смаль \$1.00; по 50с: А. Шабловскі і Г. Мельник. Арборг, Ман. по 50с: Г. Топорівскі і М. Кузь. Cromer, Man. J. Jorke 25с. Millville, N. J. П. Процишин 10с. Sault Ste Marie, Ont. \$4; зложили по \$1.00 слідуєчі товариші: І. Рудик, М. Ковтунник, Д. Захарків і Д. Шарабуря. Vancouver, B. C. Ю. Лутчак 50ц.

З ЕВРОПЕЙСЬКОЇ РІЗНІ.

Галичина.

Від трох тижнів Німці підготовляли удар царській армії. Потай була пересунена під Краків величезна маса війська і зібрана армія під команду генерала Мекензена рушена на Дунаець. В лютім бою, що розвинув ся на протягу 24 миль від Білої аж по Карпати, Німці проломили російський фронт і ловили ідути до Люблянів і па схід під Череминь.

З Берліцу повідомляють, що 21 тисячу царських жовірів взято Німцями в полон.

Також на сході австрійське військо взяло російську Новоселіцу і штурмувало Заліщици прагнучи одбити російську армію з півночі, але Петроград твердить що то ім не вдалось.

НА ЛИТВІ.

В той час як царат обложив своїм військом Варшаву, Німці несподівано вдались на північ і ввалялись на Жмудь і до Литви. Головний російський порт на Балтику Лібова дісталось в німецькі руки, а передова армія вже підступила під Ригу. До сего нападу царат не був підготований.

ДАРДАНЕЛІ.

Сполучена англо-французська флота знов розпочала штурм Дарданелів. Союзникам вдалось висадити одну армію на азіський берег, а одну на півостров Галіполі. Як Турки так і союзники хвалять ся великими побідами, вістка побиває вістку, і не можна нічого ще сказати певного. Турки кажуть, що знищили 12 тисяч ворожого війська, ушкодивши 4 і затопили один кружак і транспорт. Знов, союзники кажуть, що їм добре новодить ся. Також іде рівночасно штурм на турецький порт Смирну.

На поміч голодуючим в Вінніпегу

Заходом Просьв. Драм. Тов. ім. М. Заньковецької відіграєсь в суботу дня 8 мая с. р. в Квіне Театрі на Селкірк ул. комедію в 3-ох діях п. з. СЕЛЬСЬКІ АРЕСТОКРАТИ.

Початок о годині 8.30 вечером. Ціна місць 10, 15, 25, 35, а льожі 50 ц. Прийдіть — прийдіть в поміч голодуючим!

Допісе т. П. Баранюка з Колмен і В. Дідуха з Гардвил будуть поміщені в слідуєчім числі.

До членів винніпегського відділу

В Четвер дня 6 мая с. р. відбудеть ся надзвичайний мітінг нашого відділу у Fisher Hall о год. 8-й вечером. Колиб ся галя була занята, то в офісі Колісника на 899 Main St.

Просить всіх членів являть ся на сім мітінгу! Д. Лобай секр.

До відома усім російським підданам

НОВИЙ ДВОПРУВОВИЙ ПОШТОВИЙ ПАРОВЕЦЬ „ЦАРИЦА“.

відплине з Нью-Йорку просто до АРХАНГЕЛЬСКУ в суботу 22-го мая 1915 р.

ІЗДА БЕЗ ПЕРЕСІДАНЯ.

Ціна з Нью-Йорку до Архангельську \$48

Крім того з кожного подорожного береть ся \$3 америкаської військової такси.

Слідуєчі парівці в Нью-Йорку: „ЦАРЬ“ — 5-го червня „ДВИНСК“ 19 червня.

Парівці Російсько-Американської Лінії є однією, що йдуть до АРХАНГЕЛЬСКУ північним шляхом. ПОЗА ВОЄННОЮ ЗОНОЮ; ТОЖ ПОДРОЖ ЦІЛКОВИТО БЕЗПЕЧНА. З РОСІЇ

можуть приїхати усі кобїти, діти і чоловіки, котрі увільнені від війська і мають пацпорти.

З інформаціями звертайтесь до наших агентів або до А. Е. JOHNSON & CO Gen. Pass Agts. 37 B'way, NEW YORK, N. Y.

Цершмайський похід у Вінніпегу.

Як Канада Канадою, ще не було в ній такого величезного походу, який зробила Соціал-Демократична Партія, у Вінніпегу в день 1-го мая!

Поверх 35 тисяч робітників стали під червоні прапори, заявляючи тим свою єдність з пролетаріатом цілого світу і показуючи свою готовність до боротьби за права робітничої класи.

Транскона перша.

Рано о 10-й перед полуднем трансконовський відділ У. С. Д. П. розгорнув свій червоний прапор, скликаючи тим робітників до походу. 300 мужа зградились

коло своєї кровавої фани і ставши по 2 в ряд з організатором т. Гродівком і маршалком походу т. П. Крапом на чолі вирушили головною улицею міста Транскона в напрямку Вінніпегу. Був погідний день і сонце падало на золотих напасах червоного прапору. Треба зазначити, що багато робітників а також товаришів членів відділу відїхали з Транскона потягом і тільки 300 найзавзятіших пішли 6 миль пішки, аби злучитись з походом винніпегських товаришів.

Елмуд прилучеть ся.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE).

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published weekly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одинокі соц. дем. часопис для цілої Америки; вона одна дає те знання яке повинен мати кожний працююча клясово-свідомі людина. Хочеш знати, як здобути красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“ Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg Man

Безробітні „вороги імперії“.

Рух безробітних тепер став питанням дня, як у Вінніпегу, так і по цілій Канаді. Міністри прерійних провінцій і майори більших міст порозумівають ся один з одним як залагодити цю справу. Уряд оголосив, щоб фермери зараз в весни набрали собі відповідну кількість робітників, бо в живих хай не сподіють ся помочи ні в Сходу ні в Заходу.

Поки „сильні світа сего“ залагоджують на словах справу безробітня, нарід далі голодує, турбуєт ся, а самолюбна буржуазія, потрапляючи за власну швіру, злостить ся, і уже один міністр скавав на адресу голодуючих: „Щоб вони вивидхали!“

Але буржуазія пустилась на більшу підлість. Майже в усіх вінніпегських часописах, як консервативних, так і ліберальних появились статі, в котрих висловлюють ся підірвані, що рух безробітних роблять „вороги імперії“! Одна шматка пише: „Які вони голодуючі, коли ті, що йшли в похід курили і мали добрі убрання?“

То буржуазія признає нас аж тоді гідними помочи, коли вже в нас не буде ані на тютюн, а на тілі лишиться ся саме дранте!

Але робітничя кляса не є гурма жабраві. Ми не просимо, але жадаємо від богатирів частину нашого добра, котре вони виманяли та видерли від нас. Ми маємо 10 центів на тютюн, але вони мають \$10.000 на автомобілі! Ми позичаємо один в одного що дня по 5ц., — 25ц. щоб якось передихати без дини!

Коли міністри хоч на словах обіцяють помочи людам, то буржуазні редактори просто оголошують: „Усі безробітні, то ваші вороги, з котрими Англія веде війну. Не хлібом, а кулями їх нагодуйте!“

Чуєш робітнику? Правда, є поміж голодуючими австрійські і німецькі піддані, але не менше є і російських, англійських і французьких. Усіх безробітних на купу буржуазія оголошує „ворогами імперії“, і радять заспокоїти голодуючих багнетами. Се стара пісня буржуазії, добре нам звана. Але ми маємо далі лишитись на становищу нашої робітничої кляси, вважуючи народом, що не безробітні „вороги імперії“, але ворогом імперії є капіталістичний устрій, котрий не може існувати без війни. без економічних криз та безробітня.

Спеціально що до Канади, то уряд закликав нас, гварантуючи роботу і увільнення від мілітаризму. Ми, повинні прокляті поляки царату і форшпана австрійських реліментів, прокляли царя і цесаря і прийхали до „вільної“ канадійської землі, щоб здвигнути тут з усіма иншими народами тутешньої країни одну могутню, нову Канадійську націю. А як нас витяють пігловки з консервативних шмат? Ми „вороги імперії“!

Ні, ворогами імперії є власне ті англійські шовіністи, що цькують одну частину канадійського населення на другу і тим роблять неспокій в імперії.

Ставши до спілки в Росією, канадійські політикир стають російськими чорносотенниками!

Але робітничя кляса Канади немає датись повести себе провокаторам в буржуазії. Безробітні не „вороги імперії“, але наші гинучі брата, жертви теперішнього устрою! Канадійська С. Д. Партія визнає їх усіх добрим горезанами імперії.

Военний чад!

Як почалась війна, жите в Канаді цілковито замгло, як економічне так і політичне. Робітники звернули очі на європейську різанину народів і нічого не бачуть, що дієт ся коло них в Канаді. А в той час, коли робітництво задивилось на ту війну, як телята на нові ворота, — велика канадійська буржуазія не втратила розуму, а навпаки і на війні зуміла зробити красний інтерес, поділивши між собою \$150.000.000. Тоді, як нарід забив собі голову воєнними новинами, — консервативний уряд обложив нас тяжкими податками і то за часу такого страшного безробітня!

Воєнні гасла буржуазії внесли роздор в робітничі ряди. З робітників вони поробились Англіяцями, Німцями, Укряїнцями, забуваючи, що по війні вони лишуть ся такимиз невольниками капіталістів, як були і перед війною.

Спеціально Українські пролетарі. Багато в них співчувують Австро-Угорщині за обіцянку визволити Україну. Що за непідставна мрія!

Перша річ, що се війна імперіалістична. Себто, усі ті землі, котрі дістанє в свої папури німецький капітал не попусте так само, як і царат, або коли і zorganizає Україну, то вона буде економічно невільниця Відня і Берліну. З другого боку, яка користь нам? Ми лишимось такими бідаками як і були, лишимось тут у Канаді, сплачувати воєнні довги, що позатагав на нас консервативний уряд Бордена.

Час уже нам прогнати в своїх головах воєнний чад, а поглянути реальними очима на той край, де ми живим

мо, подумати про те, що ми гинемо в голоду та безробітні! Час спитати уряд, неже він нічого не годеє ліпшого зробити для Канади, як тільки запровадити в таку

нужду, як тепер? І коли консервати не годні нас з тої нужди визволити, то хай реєгуєють! Соціалдемократія знає як врятувати Канаду.

Конференція закордонних відділів Р. С. Д. П.

Гасла революційної соціалдемократії.

„Обернене сучасної імперіалістичної війни в півлітню війну є одинаком і щиро-пролетарським гаслом вказане досвідом Комуни, означений Бєвельською революцією (1912 р.) і виходачей з усіх обставин імперіалістичної війни межі високорозвиненими буржуазними країнами.“

Цивільна війна, до котрої в теперішню добу кличе революційна соціалдемократія, є боротьба пролетаріату зі зброєю в руках супроти буржуазії за вивлаченє кляси капіталістів у поступових капіталістичних краях, за демократичну революцію в Росії (демократична республіка, 8-ме годинний день праці, конфіскація ділічєвських ґрунтів) — за республіку в решта монархічних країн взагалі.

Скрайне гіркі обставини, в яких опинилось народні маси завдяки війні, будуть ширити революційний настрій і рух. Обєднанем і напрямком того руху та настрою має бути гасло цивільної війни.

В теперішню хвилю організації робітничої кляси дуже розбиті. Але революційна криза собі достигає. По війні пануючі кляси в усіх державах уживуть усіх сил, щоб відкинути назад на довгі десятиліття визвольний рух пролетаріату. Завдаєм революційної соціалдемократії, як на випадок скорого розвою революційного руху, так і на випадок затяжного характеру боротьби, буде — не зрікатись протязної, щоденної праці, не залишити жадного в старих методів борні. І завданем буде і парламентаризм, і економічну боротьбу звертати супроти опортунізму в дуєі революційної боротьби мас.

Першими кроками до обернення сучасної імперіалістичної війни на цивільну війну мають бути: 1) беззавинкове відмовленє соціалістів голосувати за воєнним бюджетом та виступ в буржуазних міністерств; 2) покинути політику „національної згоди“; 3) поробити нелегальні організації скрізь там, де уряди та буржуазія, запроваджуючи воєнний стан, касують конституційні свободи; 4) підтриманє братаня жовнірів воюючих націй в траншеях і на театрах війни взагалі; 5) підтриманє взагалі всілякого масового революційного руху пролетаріату.

Опортунізм і упадок Другого Інтернаціоналу

Упадок Другого Інтернаціоналу є упадок соціалістичного опортунізму. Опортунізм виріє як пилід поперед-

Комуністичний Маніфест.

Огож ми бачимо, що сучасна буржуазія сама є продуктом довгого розвитку, цілої низки перетворень в засобах продукції і зносин.

Кожен з цих кроків розвитку буржуазії супроводав ся відповідним політичним поступом. Пригнобленєй стан за часів панувания фєвдєлів; узброєна і самопорядкуюча асоціація в комуні*; тут — неважлива мійська республіка, там — третій оподаткований стан монархії; далі, в часи мануфактури, в станових або абсолютних монархіях — сила паралізуюча дворянство; головна підвалина великих монархій взагалі — вона, буржуазія, завоювала нарешті виключну політичну владу в сучасних конституційних державах, з того часу, як з'явила ся сучасна велика промисловість і світовий ринок.

Сучасний уряд це є лиш комітет, що порядкує спільними справами всієї буржуазії. Буржуазія грала в історії невичайно революційну роль.

Скрізь, де тільки вона запапувала, вона знищила всі фєвдальні, патріархальні, іділічні відносини. Вона пірвала без жалю

* Так італійські і французькі міщани називали свою мійську громаду, [Gemeinwesen], відкупивши або вбивши свідоміє у своїх фєвдальних панів перші права самопорядкування.

ріжноманітні фєвдальні звязки, що сполучували людину з її природними панями (Vorgezeten), і величила між людьми ніякого иншого звязку, крім голого інтересу, крім холодних рахунків „на готові гроші“.

Святі поривання побожної мрійности, лицарського ентузіазму, міщанської сентиментальности, — вона втопила в холодній воді еґотичних рахунків. Вона перетворила особисту поважність людини в мінову вартість і на місце невільного числа добутої (wohlerworbenen) і патентованої свободи вона поставила одну безсвітну свободу — свободу торгівлі. Одним словом, на місце визиску повитого реліґійними і політичними оманами вона поставила визиску отвертий, безсоромний, безпосередній, жорстокий.

Буржуазія позбавила мани усі ті професії, на які до того часу дивили ся з повагою й пошаною. Лікаря, правника, попа, поета, ученого вона зробила своїми плаченими наймитами.

Буржуазія вірвала в родинних відносин їх ніжне, сентиментальне повивало і повернула їх в часто грошеві відносини.

Буржуазія показала, як грубе виявленє сили в середні віки, що так чарує реакціонерів, годило ся з самим найгіршим лацтвом. Вона перша показала, що може зробити діяльність людини. Вона утворила нової живі дива від єгипетських пірамід, римських водотягів і готських соборів; вона виконала не такі походи, як

переселення народів і хрестові походи.

Буржуазія не може існувати, не революціонуєчи безперестанно зрядів продукції, а значить і продукційних відносин, себ-то і всіх суспільних відносин. Незмінне захопуване старих засобів продукції, навпаки, було умовою існування всіх попередніх промислових кляс. Безперестанні перевороти в продукції, постійно хитанне всіх суспільних обставин, вічна незабезпеченість, невпинний рух, — все це визначає буржуазну епоху поміж воєнних війнами. Усі міцні, закам'яні; відносини в відповідних до них, віками освяченими, поглядами і уявами, руйнують ся; всі новоутворені старіють ся перше, ніж встигнуть закам'яніти. Усе, що становє і нерукоме — зникає, все, що святє — ганьбять ся; люди нарешті мують поглянути тверезими очима на своє життєве становище і на свої взаємні відносини.

Пстреба вбутку, який безупинно ростав ся-б, примушує буржуазію ганяти по всьому світу. Їй усюда треба пролітати, окрізь улаштотатись, скрізь завязати зв'язки.

Визискуючи світовий ринок, буржуазія зробила космополітичними продукцію і оживляла всіх країн. На превеликий жалє реакціонерів, вона відняла у промисла його національний ґрунт. Стародавні національні промисли знищені, або нищать ся на наших очах. Вони видихають ся як новим промислом, заведена якого є

питанєм життя для кожної з цивільзованих націй, — промислом, який обробляє не тільки місцеві сирі матеріали, але також і сирі матеріали найдалших країн. Витворє цього нового промислу опоживають ся не тільки в самій країні, але й по всіх частинах світу. Замість старих потреб, що задовольняли ся місцевими продуктами, з'являють ся нові, для задоволення яких потрібні продукти найдалших країн і климатів. Замість старої місцевої і національної самозабезпечености і відокремлености виступає загальна мінба, загальна залеженість націй одна від другої. Те саме можна сказати і про духовну продукцію. Духовні здобутки окремих націй, роблять ся спільним добром. Національна одностійність і обмеженість робить ся все більш та більш неможливою і з численних національних і місцевих літератур утворюєт ся одна світова література.

Швидким поліпшуванєм всіх зрядів продукції, безперестанним полехшуванєм засобів зносин, буржуазія жене воє навіть варварські народи, на шлях цивілізації. Дешеві ціни її товарів — це важка артилерія, за поміччю якої буржуазія руйнує дощенту клясиські мурі і примушує до капітуляції заеклу ненависть варварів до всього чужого. Вона примушує всі нації завести у себе буржуазний засіб продукції, коли вони не хочуть агинуть; вона вмушує їх завести у себе так звану цивілізацію, тоб-то стати буржуа. Одним словом вона переробляє весь світ на свій кшталт.

[Далі буде.]

Словник до стичного

„Буржуазія самозвитку“... Люда б дати, потім провадити так чабанів, потім ла доба рабства, по і по сему довгому рство до теперішньої. Абсолютна жавний устрій, в кмежану владу. В дєти, та королі уарі.

Дворянство хощтво.

„Буржуазія лю“... Часто малотавши історії франтикають соціалістці, революція та асоціальної револю французька революція французькі мурі і примушує до капітуляції заеклу ненависть варварів до всього чужого. Вона примушує всі нації завести у себе буржуазний засіб продукції, коли вони не хочуть агинуть; вона вмушує їх завести у себе так звану цивілізацію, тоб-то стати буржуа. Одним словом вона переробляє весь світ на свій кшталт.

„Патріархальний, походвчить влада батьжилд родами, і к

ньої „мирної“ доби розвитку робітничого руху. Ся добравчила робітницьку класу таким важним способом боротьби, як використане парламентизму і усіх легальних можливостей, будоване масових економічних та політичних організацій, великої робітничої преси і т. и.

З другого боку сей перехід поробив нахил до нехтована класової боротьби, але проповіді суспільної згоди, до нехтована соціальної революції, до нехтована в принципіального боку нелегальних організацій, до визнання буржуазного патріотизму і т. и. (Відступство від ідей революції і зветь ся опортунізмом; зам. Ред.)

Певні верстви робітничої класи (бюрократія в робітничім руху та робітницька аристократія, котрі діставали крихти в висків від грабована кольоний та від упрівілеюваного становища їхньої „вітчизна“ на світовім рівню), а також дрібно буржуазні сьлімандрівники в нутрі соціалістичних партій явились головними підтримувачами опортунізму та провадочам буржуазних впливів на пролетаріат.

Гублячий вплив опортунізму особливо яскраво виявив ся в політиці офіційальних С.-Д. партій ІІ Інтернаціоналу підчас теперішньої війни. Голосоване декотрих соціалістів за воєнним бюджетом, вступ в міністерства, політика „громадянської згоди“ зрікане нелегальної організації в той час, коли легальна заборонена. — означає відступство від постанов соціалістичних інтернаціональних з'їздів та просто вроду соціалізму.

Третій Інтернаціонал.

Війна показала дійну суть опортунізму, показала його в ролі просто помічника буржуазії проти пролетаріату. Так зване с.-д. „центро“ в Кавським на-чолі, в дійности скоїлось до опортунізму, затуюючи його особливо шкідливими фразами, перелицьовуючи маркизма на імперіалізм. Практика показує, що, прямиром, в Німеччині тільки рішуче переступство волі більшости провадирів партії дає можливість вступити в оборонні соціалістичного погляду. Булоб шкідливою мрією надіятись на відбудоване дійсно соціалістичного інтернаціоналу без повного відмежованя з опортуністами.

Р. С. Д. Р. П. повинна підтримувати великі міжнародні і революційно- масові виступи пролетаріату, прагнучи сполучити усі ворожі повінтємови сили Інтернаціоналу.

Заспокоєне та гасла мира.

Пропаганда мира в теперішній час, котра не йде поспіль з покликком до революційного виступу мас, злібна тільки ширити мрії, деморалізуючи пролетаріат впоєнем довіри до людскости буржуазії і робачої його завбавкою в руках тайної дипломатії рокоучих країн. Взагалі мильною є думкою про можливість так званого демократичного миру без цілого шеругу революції.

Поразка царату.

В кожій країні боротьба в власним урядом, що провадить імперіалістичну війну, не повинна спивковатись перед можливістю поразки тої країни через революційну агітацію. Поразка урядової армії ослаблює даний уряд, спричинює увільнене поневолених ним народів і улекулє цивільну війну супроти пануючих клас.

Відносно до царату се особливо правдиве. Перемога царату потягне за собою зміцнене світової реакції, зміцнене реакції в самій Росії і повне потолочене народів в уже захоплених царатом країнах. Тому поразка царату є найменшим лихом для Росії.

З ч. 40 „Соціал Демократа.“

З повище наведених резолюцій бачимо, що наші мовсьовські товариші ливились вірними ідеї інтернаціоналізму і український пролетаріат може числати на них, як на своїх щирах товаришів. Ми певні, що У. С. Д. П. в Канаді буде гідна вступити в члени ІІІ-го Інтернаціоналу.

3 робітничого життя в Америці. Революційний мітінг в церкві.

Смерть витала над вібранем скликаним свят. Голосом в церкві Месіі (НьюЙорк) для обездження питання безробіття. Один з запрошених 20-ох бесідників безробітних, Ч. Тейлор 38 р., отрує ся газом в своїй кімнаті перед кількома годинами до вібраня. Його знайшли в безпам'ятнім стані в газовою дуркою в роті. Про се заявила в трибуни п-ні В. Олагерті, коли дійшла черга балакати самовібїєви.

На вібране ця сумна вістка зробила страшне вражїне. Вона явилась німим докором киненим ситим і довольним нарфіянам церкви.

Вогато гіркого і непримного прийшлось вислухати парافیянам з уст бесідників безробітних. Один за другим являлись вони на естраду мов тіни худі, обдерті, в голодними обличчями. І правдиві докори, гострі і злі слова і погрози сипались з естради в кунку ситих людей. Образ нужди, голоду глибокої журби випливали перед вібранем.

Одні з бесідників розповідали про свої муки і безпросвітне життя; то були мови терпеливих людей, палаючих під тягарем горя, спадаючого на них. Другі безжалю критикували сучасний устрій — осуджуючий мільони робітників на

Се убієство. Воно примушує мене ненавидіти вас, вашого бога і все людство... Настане день і ми відберем від вас всі багатства, і воді до нас будете звертатись за хлібом.“

В таких дусі говорили решта бесідників. Революційні завивы, погрози і прокляття істнуючого устрою висіли в водісі. А вістка про убієство бесідника — безробітного ще більше розпалювала атмосферу, потрясала до глибини душі і заставляла проклинати і грезити.

Рух безробітних у Ріджайні, Саск.

Товариш І. Федорович повідомляє з Ріджайні, що там ва проведсм нашого українського відділу відбулось 19-го квітня два мітінги безробітних.

На першім котрий почав ся о 2-ій, а скінчив ся о 5-ій годіні пополудня преїда-телював Н. Николаєвко, а говорив т. І. Федорович і пані Сассіна (Чешка).

Друге віче відбулось то-го ж даї у вечір від 8 до 11. Бесідниками були: І. Федорович, Т. Грос (Румун), М. Проач (Сербан) та І. Онисценко (Українець зпід Царату).

Присутних було поверх 1000 осіб. Насамперед усі бесідники порушували справу безробітня, і винесли резолюції жадати від уряду і місте як найскорше помочи голодуючим.

Слідуючою точкою була справа війни. Усі бесідники гостро висловились проти неї, зазначаючи, що робітничя класа не має жадного інтересу в тій різанині, що робітники мають гіршого ворога в себе дома, а тим ворогом є наша власна буржуазія.

Бесідничка пані Сессіна, п'ягнувши війну, впінчулась і за права кобіт, а та-

кож в точки християнки заявила що правдивий християнин має бути соціалістом.

Чисто соціалістичну промову виголосив т. І. Федорович, член нашого відділу в Ріджайні.

В резолюції проти війни вібрані зазначили своє неохитне жадане, щоб вона була як найскорше спянена і зверталась до робітників у Сейтах в покликком помочи.

Колекти на рент за галю пополудня було \$3.15, а у вечері \$2.75.

З мітінгу в Ріджайні бачимо, що рух безробітних захоплює цілу Канаду і що скрізь він іде під провадом Соціал Демократії, а особливо української Соц. Дем. Партії.

Вістка з Сибіру.

Лист від Юрка Драпаки з Шипинєць на Вуковині. Подав Спиридон Івасюк, Вудік, Саск.

Дороженькій В. Спирідіоне!

Я переживаю тепер у Азії на Сибірі. Я понав ся до неволі ще у листопаді 1914 р. Мені досить пражко, бо нічого анї в дому не чую, анї від жадних моїх Товаришів, не маю нічого. Я Вас прошу як одержите сю картку, так звїстїть мені в помочи і піплаті мені дощ від себе, а по скінченю війни, як поверну, тоді і про Вас не забуду. Я досить біду; не маю одного цента при собі.

Тепер здоровлю Вас щиро, щиро усіх! Моя адреса: Георгій Драпка 440й Роты ВоенноПлѣнных Петропавловськ, Акмолинской области. Russia.

Словник до читаня „Комуністичного Маніфесту.“

„Буржуазія сама є продуктом давного розвитку“...Люда буди зпочатку малполюдами, потім провадили жите мисливих, відтак чабанів, потім різників; відтак настає доба рабства, по ній прийшла панщина і по сему довгому розвитку дійшло людство до теперішньої буржуазної доби.

Абсолютна монархія, державний устрій, в котрім монарх має необмежану владу. В державах де є парламенти, та королі уже не абсолютні володарі.

Дворянство, в московської: шляхтоцтво.

„Буржуазія грала революційну ролу“... Часто мало свідомі люди, не читавши історії французської революції, вигають соціалістам, що от була у Франції, революція та з того людям не легше, і соціальної революції не треба. Власне французька революція 1789 р. була революція французької буржуазії і та революція родила сучасну буржуазну Францію. А наша соціална революція принесе світові соціалістичний устрій.

„Патріархальні відносини“; патріархальний, походять з грецької мови і значить влада батька. Були часи що люди жили родами, і кожний рід був під кермо-

ю старшого в роді „патріарха.“ Найліпше патріархальний устрій був розвинений між Арабами.

„Природні пана.“ Панщина настає між людьми природно. Коли люди почали вправляти рілю то усі не могли бути воляками, щоб боротись перед ворогом. Князь з дружиною вибраний людьми на вічу боронив їх і їхні поля та худобу перед нападом ворога. Пізніше сі князі та його воляки або дворяни (князьовські дворяни) зробили нарід своїми підданими. Відтак цілі століття нащадки панів панували над нащадками хлопів, то люди почали думати, що такий поділ людей є природний, освячений небесами.

Ентюзіазм, о душевлене. Сентиментальний, розмірений.

Егоїстичний, самолюбний.

„Переселене народів“... При кінці 4-го століття в теперішній Бесарабії почали хатись до тодішньої римської імперії варварські народи, звані під назвою Візі-Готи, бо їх вгонали в Україні Остро-Готи. Побивши східного римського імператора Валентія, сі німецькі племена напали на Балкани і Італію. За ними, це прийшли цілі орди Монголів і Славянів, і від 410 — 455 сі дикуни підбили під себе цілу західну Європу і північну Африку. Старий Рим згинув з його рабством, а на його місце славяно-німецькі наїзники запровадили в підбитих землях панщину. Сі варвари знищили античну (стародавню) культуру, а

ле також і поганство, хоч самі були напівпогани. Ізньою малокультури стеве використались попи, особливо римський папа; сія опілка повів з дикунами ітворива греко і римо — католицький світ. витворила сьму середньовіччя і панщину на неволі.

„Хрестові походи“... При кінці 7-го, в початку 8-го століття Магомед поширив у Арабії свою нову релігію Магомеданство або Іслам. По його смерті Араби рушили підбивати в іма свого бога цілий світ, щоб, як вони казали, встановити віру в єдиного бога. З початку ім повелось добре окрім теперішньої Франції, Італії і Греції цілий тодішний культурний світ дістав ся ім в руки. Але їхній похід опинив фарауєський король Мартед, розбивши їх у Франції. Забрали були Араби годі і Єрусалим. Але в початку 13-го століття римський папа проголосив похід на визвола Єрусалиму. Ті воляки, що ходили на здобуте Єрусалиму пришивали на свої убраня овнаки хреста. З того і зветь ся ті походи хрестовими.

„Революціонізуючи безперестану вяряди продукції“...себто безуважний винахід і ровній машинерії, чого не було за часів панщини або рабства. З сего боку нова машинерія перевертає відносини, як в роботі (більше і скорше вироблюєть ся краму), так і в людськім житю (економічні кризи і безробітє), чого не знали наші прапідати за рабства і панщини.

„Космополітична продукція“, світовий вироб. Тепер крам виробляеть ся

цілим світом для цілого світу.

Сирі матеріали, необроблені, або напівоброблені матеріали, як руди, шкіри, дерево в кімаках або дошках і т. д. Духовні здобутки; література, поезія, музика, маларство, архитектура і ввєталі усі здобутки науки одної нації стають власноствем цілого світа.

Знаряди продукції, машинерія. „Китайські мури“; щоб оборонити свою землю від нападу чужинців і від вплигу європейської культури, Китайці (Чайнемени) обвели в півночі і заходу свою країну грубим муром, пару тисяч миль довгим. „Китайський мур“ — задофаність.

„Цвілізацію, тоб то стати буржуа, ... Тепер під словом цвілізація ми розуміємо не роблене людей цвілізними, але культурене їх.

ПОЗІР АЛЬБЕРТИЙЦІ!

Нас просять з Альберти проголосити, що 21-го липня в цілій провінції Альберти відбудеть ся голосоване за скасованем „бар“ .Соц. Демократія провадить завяту боротьбу в алькоголем, як з тим дурманом, що не дає робітничій класі тверезо подивитись на світ, що не дає зорганізуватись і свідомо попровадити справу визволу. Тож хоч і не від Соціал Демократії походить теперішній рух в Альберті за скасоване „бар“, але усі свідомі робітники мають 21-го квітня віддати свої голоси проти алькоголю!

FUJII MICRO SAFETY

